

Ketyegés

Görnyedten ült a szúrágta asztalnál, könyökével a combjára támaszkodott, arcát a tenyerébe temette. A konyha csendjében jól lehetett hallani az öreg óra ketyegését. Ennek az órának a ketyegése velejárója volt élete minden szerencsétlenségének és keservének. Ketyegését hallotta, amikor sok-sok évvel ezelőtt elbocsátották a munkából, hallotta, amikor megjött az értesítés, hogy idősebb fia elesett a fronton, az óra szüntelenül ketyegett azokon a hosszú estéken és éjszakákon is, amikor a fiatalabbik fia nyomorékon feküdt a baleset után, akkor is, amikor megjött az aszszonnyal a temetőből. Az óra ketyegett, amikor három évvel ezelőtt egyedül jött meg a temetőből. Mászor egyáltalán nem vett róla tudomást, hiszen volt rádiója, voltak a szomszédok, s akkor sem hallotta, ha esténként az újságot olvasta.

Az óra sárgult számlapjára nézett és csodálkozva állapította meg, hogy a kismutató már túl van a kilencen. Öreges léptekkel – bár még nem érte el a hatvanat sem – ment ki a konyhából az udvarra. Az udvarról ellátott egészen a falu közepéig, de a jól világító utcai lámpák fényében nem látta a Vlado magas, karcsú alakját. Hol lehet..., dűnnyögte magában és visszatért a ketyegésbe.

Amikor évekkkel ezelőtt ideköltözött a szomszéd, az a részeges a hitvány feleségével, aki pár koronáért kínálta magát, Vlado még csak hároméves volt. Mindenki csodálkozott, hogyan születhetett olyan idétlen szülőktől, ilyen helyes gyerek. Szegény asszonyával úgy megszerették Vladkót, mintha a sajátjuk lett volna. Később a szomszédot becsukták lopás és garázdaság miatt, rövidesen a feleségét is élősködés vádjával. Vladkót gyereketthonba akarták adni. Sikerült elérnie, hogy a fiú náluk maradhasson. Vlado nagyon örült az új otthonnak.

Ismét kiment a ház elé, de az utca kihalt volt. Talán csak nem a gyerek a tettes, fordult meg az agyában, de nyomban el is vetette a gondolatot. Nem tehet, nem, hiszen egész kicsi korától ők nevelték szegény feleségével. Máskor is előfordult, hogy Vlado későn jött haza, de mindig bejelentette előre. Ám az utóbbi időben mintha megváltozott volna. De hát még a tizenennyolcat sem töltötte be. Suhanckor. Nem, Vlado azt nem tette. Mégis csak olyan valaki tehet, aki tudta, hogy az ajtó kulcsát a bejárat előtti lábtörő alá dugják, a pénzt meg egy öreg dobozban a konyhakredencben tartják.

Ahogy reggel megjött a műszakból, s a lakás ajtaja nem volt bezárva, azt hitte, hogy Vlado elfelejtette bezárni. Hanem amikor a kredenc ajtaját tárva-nyitva találta, rossz sejtéssel vette ki a dobozt. A pénz hiányzott. Nemcsak a szokásos kiadásokra tartott néhány korona hiányzott,

hanem a háromezer koronát tartalmazó boríték is, amit tegnap este adott vissza a sógor. Ma akarta visszatenni a takarékbába. Nyomban jelentette a dolgot a rendőrségen. Felvették a jegyzőkönyvet, eljöttek szemlét tartani a lakásban, délután még kutyát is hoztak. A kutya azonban csak forgolódott és szimatolt, de szagot nem tudott fogni. A kredencben persze volt bors és erős paprika is, ez ingerelte a kutyát, ezért nem tudott nyomot fogni. Valaha olvasta, hogy a tolvajok fűszert szórnak, hogy a rendőrkutyák ne tudják őket követni.

Mit szól majd Vlado, ha megtudja, hogy meglópták őket? Röstellte nagyon, hogy gyanúsította. Csakhogy jönne már az a gyerek. Ismét kiment a ház elé, de elszomorodva tért vissza a dühítő ketyegésbe.

Fél tíz. Talán csak nem történt valami azzal a gyerekekkel?

Az emlékezetében felmerült néhány epizód, amelyekről azt hitte, hogy már régen elfelejtette. Mikor a kis Vladko talált egy koronát és akart a mamának – így hívta a feleségét, hiszen végül is ő volt az igazi anyja – venni gépet, ami megcsinált volna helyette mindent. Amikor Vladko az első fizetéséből vett neki lakkcipőt, amit soha nem vett föl, nyakkendőt, amit soha nem kötött föl.

Öt perc múlva tíz. A kertajtó megszikordult. Léptek hallatszottak. Két embernek a léptei. Felállt.

Kinyílt az ajtó. Vlado lépett be elsőnek, szemé lesütve, a kezében valami bőrröndféle. Nyomban mögötte a körzeti rendőr, aki délután megírta a jegyzőkönyvet. Vlado megállt a konyha közepén és hallgatott. Még csak nem is köszönt.

– Hát itt a kalandorunk – kezdte a rendőr, és homlokára tolta a sapkáját. – A városban találunk rá az állomáson. Már megvolt a jegye is Pozsonyba. Ma persze munkában sem volt.

A zsebéből ötszáz koronát vett elő és az asztalra tette.

– Ezt meg írja alá, hogy átvette. A fiú azonban makacsul tagadja a lopást. Hogy a magnót a spórolt pénzből vette. Az öcsémnek is van egy harmadikos inas fia, tudom, milyen fizetést kapnak ezek a fiúk.

A rendőr nyújtotta neki a tollat. Ő Vladóra nézett, aki még mindig ott állt, a cipője orrát nézte, a szája sarka remegett. Úgy tűnt, hogy a szégyentől.

Az öreg – most egyszeriben tényleg öreg volt – köhécselni kezdett.

– Tudja, hogy is mondjam, tévedés történt. Elnézést, elnézést. Nem hiányzik a pénzem. Megtaláltam. Már öreg vagyok, feledékeny. Más-hová tettem... máshová, az ünneplő ruhám belső zsebébe. A szekrénybe, ott a szobában. Igaz, hogy itt tartottam a pénzem, ebben a dobozban, de azt gondoltam, ha viszem a takarékbába, hát akkor...

A rendőr megigazította a sapkáját.
– Hát ha így van... Szívesen látnám azt a pénzt... Ám arra nincs jogom. Tehát megyek. Ha nincs vád... – szalutált hanyagul, sokatmondóan nézte az öreget, majd Vladóra siklott a tekintete, de nem találkozott a fiúéval.

Ahogy becsukódott az ajtó a rendőr után, az óra ismét hangosabban mert ketyegni.

– Vlado – kezdte, de nem bírta folytatni.

A fiú a kredencre tette a magnót s kis ideig a fogantyújával bíbelődött.

– Na és – szólalt meg aztán dacosan, de a tekintetét nem emelte föl. – Elvettem. Az én pénzem is volt. Én is adok a fizetésemből a konyhára. Maga meg... maga meg már öreg. Minek magának a pénz?

Valami összeszorította a torkát az öregnek, hallgatása felbátorította Vladót.

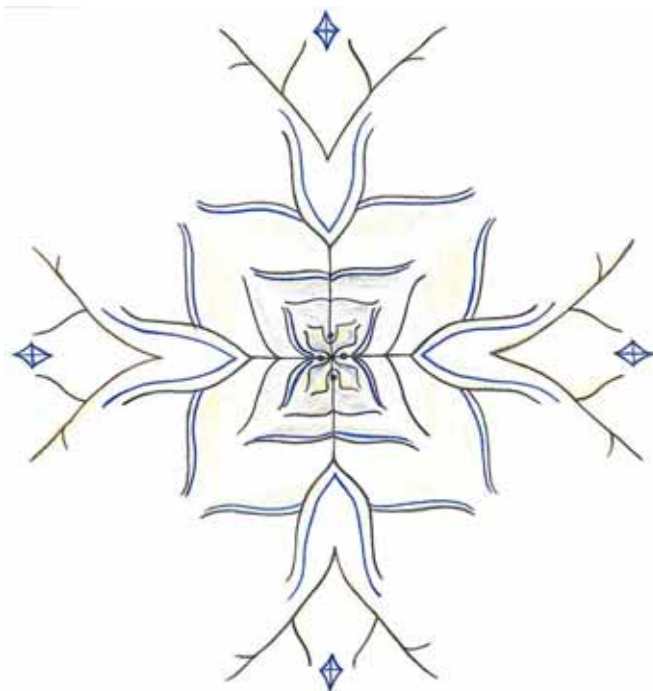
– És különben is, azt hiszi, hogy a gondoskodásával rabszolgát csinálhat belőlem? Most azt várja, hogy hálás legyek, mivel a zsaru előtt megmentett? Nem kellett volna ezt csinálni, valahogy csak kimásztam volna belőle. Úgysem tudtak semmit rám bizonyítani. Nem akarom, hogy valaki velem szemben szívességet tegyen.

– Hallgass, az istenit! – tört ki az öregből egy gyöngye ellenállás.

Szó nélkül feküdtek le. Az öreg rövidesen meghallotta Vlado békés szuszogását. Nézte a plafont és csodálkozott. Nem értette. Nem volt képes felfogni.

Az óra a konyhában gúnyosan ketyegett.

(Vércse Miklós fordítása)

Sipos Eszter rajza

Péntek Róbert

Gyűjtő-pont

Bokrok alatt ködtől átizzadt
hajnali avaron várok.
Csak úgy pusmognak pirkadó, riadt
prédát megvilágító sugárok.

Mint a rétest nyújtva öreganyám,
az asztal lábát simítja,
töretlen, áttetsző a fátyoltészta,
az idő is lapul velem, órám

hangja csitul csöndesen,
ahogy minden csepp nyálat, mind
a lélegzetem, átöleli a szelíd,
bájos lovas: a figyelem.

Lesek a lesen. Leesik arcomra
az erdő dermedt, feszült verítéke,
a pirkadattól felsurranó manókorona
gyöngye, az avar csókot lehelő arcképe,

mi bükk levélben összesült a hosszú évek alatt,
úgy megnyúlt, úgy egyesült akkor esztendőkké a
pillanat.

Csak árnyéka kormollik a köd tiszta vásznán,
porszemcséknként festi portréját alakjával a fán.

Csak apró pigmentek változnak
a törzsön, de érzem izma feszülését,
átjárja a cirógató szellő táncoló léptét.
A világ tengelyén fordul lassan a nyak,

vele a fő és a szemek, mik,
akár a távcsövek, szemléletet adnak,
ahogy pupillái a pislogó fényen áthaladnak
és összetűz vele a tűz, befogadtatik!

Az ősforma beleláthatatlansággal övezi körül,
szarvas alakja a minden-fények origójára ül,
ott összegyűlik az úzótt vadlány ege,
összpontosul benne a mindenség őslényege.

A légben akkora könnyű nyomás ül,
hogy a végtelen egyetlen gyémánttá nemesül
s mikor a vagy vággyá korszosodik,
az idő szalad, a vad halad, a Nap eliramodik.

*Badacsonytomaj,
2017. 08. 05.*